

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5052/2539

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด(โจทก์) บริษัท ยูนิไทยไลน์ จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 4, ป.พ.พ. มาตรา 609, ป.พ.พ. มาตรา 880, ป.พ.พ. มาตรา 883, ป.พ.พ. มาตรา 1144, ป.วิ.พ. มาตรา 84

ย่อ / หลักกฎหมาย

กรมธรรม์ประกันภัยระหว่างโจทก์กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นกรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลของบริษัทโจทก์ซึ่งผู้เอาประกันภัยคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซื้อเรือที่ขนส่งสินค้าที่เอาประกันภัยคือฟาร์อีสท์นาวิการ เรียกร้องตามกรมธรรม์นี้จะชำระให้ที่กรุงเทพมหานครโดยโจทก์และตอนท้ายของกรมธรรม์ระบุชื่อโจทก์และผู้ที่ยลงนามเพื่อและในนามผู้รับประกันภัยคือโจทก์นอกจากนั้นในแต่ละลายมือชื่อ ยังระบุตำแหน่งด้วยว่าลายมือชื่อแรกประธานกรรมการลายมือชื่อที่สองกรรมการผู้จัดการและลายมือชื่อที่สามผู้จัดการทางทะเลจึงเป็นการแสดงออกชัดเจนว่าโจทก์เป็นผู้รับประกันภัยทางทะเลและออกกรมธรรม์ฉบับดังกล่าวหาใช้กรรมการโจทก์ออกกรมธรรม์และลงนามในฐานะส่วนตัวไม่การที่มีได้ประทับตราของโจทก์ในกรมธรรม์หาได้ทำให้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏชัดเจนดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปไม่และเมื่อโจทก์ได้ยอมรับเอากรมธรรม์ดังกล่าวจึงมีผลสมบูรณ์เป็นกรมธรรม์ประกันภัยของโจทก์ผู้รับประกันภัยที่ออกให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้เอาประกันภัย กฎของเฮก(HAGUERULES) จะมีอยู่อย่างไรหรือไม่และจะมีผลบังคับแก่ไหน เพียงใดเป็นข้อเท็จจริงที่ฝ่ายกล่าวอ้างจะต้องนำสืบเมื่อมิได้นำสืบให้ปรากฏรายละเอียดจึงไม่อาจรับฟังได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์รับประกันภัยสินค้าจำพวกหม้อแปลงไฟฟ้าจำนวน 49 ลัง จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ส่งมาทางเรือเดินทะเล ชื่อฟาร์ อีสท์ นาวิ จากเมืองแอนต์ เวปประเทศเบลเยียม มายังจังหวัดระยองประเทศไทย ในวงเงิน15,483,797.99 บาท สินค้าดังกล่าวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซื้อมาจากบริษัทเจค อัลสทอม เอส.เอ. ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศฝรั่งเศส เมื่อสินค้าลงเรือครบถ้วนแล้ว จำเลยที่ 3ผู้ขนส่งสินค้านี้ร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 2 ได้ออกใบตราส่งให้แก่บริษัทผู้ขายสินค้า ครั้นเรือฟาร์ อีสท์ นาวิ เดินทางมาถึงท่าเรือสัตหีบ ประเทศไทย จำเลยทั้งสามได้ส่งมอบสินค้าตามใบตราส่งให้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ปรากฏว่าสินค้าตามสัญญาเลขที่ EGAT 45/2-01-5089 จำนวน 3 ลัง เสียหายลังที่หนึ่งเป็นหม้อแบตเตอรี่-เซลล์ แดกหัก 20 ชิ้น ลังที่สองแตกหักเล็กน้อย ส่วนลังที่สามถึงที่บรรจุอยู่ข้างในมีรอยร้าวคิดเป็นเงินค่าเสียหายจำนวน 371,330.85 บาท ความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นขณะอยู่ในความดูแลของจำเลยทั้งสาม การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้เรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสามแล้วแต่จำเลยทั้งสามเพิกเฉย โจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยจึงขอใช้ค่าเสียหายจำนวน 371,330.85 บาท เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2534 และรับช่วงสิทธิมาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในอันที่จะเรียกร้องค่าเสียหายนั้นจากจำเลยทั้งสาม โจทก์ได้ทวงถามจำเลยทั้งสามแล้วแต่จำเลยทั้งสามเพิกเฉย ขอให้

บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 371,330.85 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การว่า ขณะที่โจทก์ยื่นคำฟ้องนางวไล ศิริพงษ์ และนายนิพัทธ์ พุกกะณะสุต ไม่ใช้กรรมการของโจทก์ตราประทับในใบแต่งตั้งนายความไม่ใช่ตราประทับของโจทก์กรมธรรม์ประกันภัยมีรายการไม่ครบถ้วนตามกฎหมายไม่ได้ลงชื่อผู้รับประกันภัยและไม่ได้ประทับตราสำคัญของโจทก์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง จำเลยที่ 2 ไม่ได้รับจ้างขนส่งสินค้าพิพาท เพียงแต่เป็นตัวแทนหรือทำพิธีการแทนผู้ขนส่งเท่านั้น ฟ้องของโจทก์เกี่ยวกับค่าเสียหายเคลือบคลุม เพราะไม่ระบุว่าสินค้าที่เสียหายมีอะไรบ้างราคาเท่าไร นอกจากนี้โจทก์ได้รับความเสียหายเพียง 100 ปอนด์สเตอร์ลิง ซึ่งผู้ออกใบตราส่งเสนอชำระค่าเสียหายให้ตามกฎหมายของเฮกในอัตราสูงสุดจำนวน 300 ปอนด์สเตอร์ลิง โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายเกินกว่าจำนวนเงิน ดังกล่าว การที่โจทก์ชำระเงินไปตามฟ้องเป็นการชำระหนี้โดยไม่มีมูลที่จะต้องชำระจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันชดใช้เงินจำนวน 352,231 บาท แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ ยกฟ้องโจทก์ สำหรับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันชำระเงินจำนวน 60,500 ฟรังก์ฝรั่งเศส แก่โจทก์โดยคิดเป็นเงินไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำการขายเงินตราต่างประเทศเป็นเงินไทยในวันที่ศาลนี้พิพากษา ถ้าในวันดังกล่าวไม่มีการซื้อขายเงินตราให้ถือเอาวันสุดท้ายที่มีอัตราการขายเช่นนั้นก่อนมีคำพิพากษาพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่าบริษัทเจค อัลสทอม เอส.เอ. ได้ว่าจ้างจำเลยที่ 3 ซึ่งรับขนส่งสินค้าทางทะเลร่วมกันกับจำเลยที่ 1 ให้ขนส่งสินค้าหม้อแปลงไฟฟ้าจำนวน 49 ลัง จากประเทศเบลเยียมมายังท่าเรือสตัดท์ประเทศไทย เพื่อส่งมอบให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้รับตราส่ง ตามใบตราส่งเอกสารหมายเลข จ.6 จำเลยที่ 1 ได้ขนส่งสินค้าดังกล่าวโดยเรือฟาร์ อีสท์ นาวิของจำเลยที่ 1 มายังประเทศไทย เมื่อเรือมาถึงปรากฏว่าสินค้าจำพวกแบตเตอรี่เซลล์เสียหายคิดเป็นเงิน 60,500 ฟรังก์ฝรั่งเศส โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยสินค้านี้จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ชำระค่าเสียหายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไปแล้วจึงรับช่วงสิทธิมาฟ้องเป็นคดีนี้ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ประการแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า ตามกรมธรรม์ประกันภัยระหว่างโจทก์กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเอกสารหมายเลข จ.4 มีเพียงลายมือชื่อกรรมการไม่มีตราบริษัทโจทก์ประทับอยู่ด้วย จึงมีผลเท่ากับกรรมการโจทก์ออกกรมธรรม์ในฐานะส่วนตัว มิใช่ในฐานะตัวแทนโจทก์ ไม่อาจใช้ยันจำเลยที่ 1 ได้ และโจทก์ไม่อาจให้สัตยาบันได้นั้น เห็นว่า ตามเอกสารหมายเลข จ.4 ระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นกรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลของบริษัททียูประกันภัย จำกัด โจทก์ ชื่อผู้เอาประกันภัยคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ชื่อเรือที่ขนส่งสินค้าที่เอาประกันภัยคือ ฟาร์ อีสท์ นาวิ การเรียกร้องตามกรมธรรม์นี้(ถ้ามี) จะชำระให้ที่กรุงเทพมหานคร โดยบริษัททียูประกันภัย จำกัด โจทก์ และตอนท้ายของกรมธรรม์ระบุชื่อบริษัทโจทก์และผู้ตั้งนามเพื่อและในนามผู้รับประกันภัยคือโจทก์ นอกจากนั้นในแต่ละลายมือชื่อ ยังระบุตำแหน่งด้วยว่า ลายมือชื่อแรก ประธานกรรมการลายมือชื่อที่สอง กรรมการผู้จัดการ และลายมือชื่อที่สามผู้จัดการทางทะเลจึงเป็นการแสดงออกชัดแจ้งว่าโจทก์เป็นผู้รับประกันภัย

ทางทะเลและออกกรรมธรรม์ฉบับดังกล่าวหาใช้กรรมการโจทก์ออกกรรมธรรม์และลงนามในฐานะ ส่วนตัวไม่การที่มีได้ประทับตราของโจทก์ในกรรมธรรม์หาได้ทำให้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏชัดเจน ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปไม่ และเมื่อโจทก์ได้ยอมรับเอากรรมธรรม์ดังกล่าวกรรมธรรม์ตามเอกสาร หมาย จ.4 จึงมีผลสมบูรณ์เป็นกรรมธรรม์ประกันภัยของโจทก์ผู้รับประกันภัยที่ออกให้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยผู้เอาประกันภัยโจทก์จึงมีอำนาจฟ้องส่วนข้อต่อสู้ของจำเลยที่ 1 อันเกี่ยวกับกฎของเฮก (HAGUE RULES) นั้น กฎดังกล่าวจะมีอยู่หรือไม่และจะมีผลบังคับ แค่ไหนเพียงใด เป็นข้อเท็จจริงที่ฝ่ายกล่าวอ้างคือจำเลยที่ 1 จะต้องนำสืบเมื่อจำเลยที่ 1 มิได้นำสืบ ให้ปรากฏรายละเอียด จึงไม่อาจรับฟังได้พิพากษายืน

องค์คณะ

สุประดิษฐ์ หุตะสิงห์ · สุทธิ นิชิโรจน์ · สุชาติ ถาวรวงษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5052/2539>